

Kriterier för rekommendation av dammsugare, DSV3

1 Bakgrund

Det finns både estetiska och hygieniska skäl att avlägsna damm inomhus. Damm och smuts tillförs inomhus ständigt från många olika källor och aktiviteter. Damm och smuts blir lätt luftburet och ju mer som ansamlas desto större risk för partiklar, som ger irritation och skadliga effekter på våra luftvägar. Den i partikelavseende perfekta dammsugaren avlägsnar effektivt damm från underlaget utan att återföra något damm till lokalen och virvlar inte heller upp partiklar i luften under pågående dammsugning. Dammsugare, som är försedda med filter kan rena utblåsluften så att denna innehåller mindre antal partiklar än omgivningsluften. Härigenom minimeras risken att själva dammsugningen påverkar hälsotillståndet för personer med känsliga luftvägar, bland annat astmatiker.

Ju mindre damm som efterlämnas på golvytan desto mindre damm kan virvla upp när vi rör oss. Detta ställer krav på hög dammupptagningsförmågan. När dammet väl samlats upp vill vi inte att det sprids ut igen. Förutom ett bra filtersystem i en tät dammsugare är det således viktigt att damm inte läcker ut vid byte av påse och filter. Moderna dammsugare tenderar att förbruka mer och mer elenergi, vilket nödvändigtvis inte står i proportion till nyttan. Det är fortfarande vanligt att leverantörer argumenterar för att locka köpare genom att tala om hur mycket elenergi motorn förbrukar istället för att fokusera på dammupptagningsförmågan. Leverantörens konsumentkommunikation bidrar då till att få kunden att fokusera på fel prestanda.

Ljudnivå, skjutmotstånd, hanterbarhet och ergonomi är i sig inte de viktigaste egenskaperna ur allergisynpunkt men eftersom användaren lätt drar sig för att dammsuga om det är ett obekvämt och jobbigt företag kan dessa egenskaper indirekt resultera i en mer eller mindre dammig inomhusmiljö. Kontaktytor med innehåll av nickel kan dessutom skapa problem för individer med kontaktallergi.

Centralsugare med utblås utomhus är ett alternativ som innebär att uppsamlat damm inte återförs till lokalen. En förutsättning är dock att fläkt och filter placeras så att damm, som blåses ut, inte kan återföras till lokalen via t.ex. tilluften. Filterklassen skall vara lägst F9 och ljudnivån från fläkt skall gälla enligt Boverkets normer för inomhusmiljö.

Den dammsugarutrustning som används vid testtillfället är de enda system som ingår i rekommendationen. Det skall tydligt framgå i all konsumentkommunikation, vilka delprodukter, t.ex. slanglängd och munstycke, som rekommendationen avser. Vad gäller rekommendation av centralsugare skall det klart framgå vad som ingår i en installation för att testvärdena inte skall understigas.

Dammupptagning och filtrering utgör tillsammans dammsugarens effektivitet. Parametrar som inverkar på effektiviteten är följande:

- Dammupptagningsförmåga
- Dammsugarsystemets täthet
- Avskiljningsgrad (filtrering)
- Byte/rengöring av påsar/filter

Ytterligare några parametrar har beaktats inför en rekommendation, eftersom de inverkar positivt på köparens val och sätt att använda dammsugaren. Dessa är:

- Ljudnivå
- Energiförbrukning
- Hanterbarhet
- Hållbarhet
- Konsumentkommunikation
- Ergonomi

2 Kriterier

För att underlätta för en köpare att välja dammsugare som han/hon har största nytta av har Astma och Allergiförbundets granskningsråd i samarbete med sakkunniga medarbetare utarbetat kriterier enligt följande huvudpunkter.

- Dammupptagningsförmåga
- Eleffektbehov-alt. elförbrukning.
- Filtereffektivitet
- Hantering.

2.1 Allmänt

Dammsugaren skall uppfylla alla myndighetskrav samt vara godkänd ur elsäkerhetssynpunkt av ackrediterad myndighet. Där så är tillämpligt skall EMC- och Ozongodkännande finnas. Alla befintliga godkännanden och testprotokoll skall bifogas ansökningen.

Testprotokoll från SLG Prüf- und Zertifierungs GmbH i Tyskland (SLG) avseende dammupptagningsförmåga skall bifogas ansökningen. Testprotokoll från SLG eller Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut (SP) avseende eleffektbehov och filtereffektivitet skall bifogas ansökningen.

2.2 Dammupptagningsförmåga

Dammupptagningsförmågan skall mätas enligt testmetod EN 60312. För rekommendation krävs upptagning $\geq 75\%$ på matta (vid 0, 100 och 400 gram i påsen), $\geq 99\%$ på hårt golv samt $\geq 99\%$ på hårt golv med springa. Friktionen mot underlaget får inte överstiga 40 N (Newton).

Dammupptagningsförmågan på matta skall presenteras i rekommendationen enligt nedan:

2.4 Eleffektbehov

Det uppmätta eleffektbehovet får inte överstiga 2000 W.

2.5 Filteffektivitet

Filteffektiviteten skall mätas enligt testmetod SP 2554. Fraktionsavskiljningsgraden för 0,3 – 0,5 µm skall vara $\geq 99,9$ % av antalet partiklar.

2.7 Hantering.

Alla manöverorgan samt andra ytor som berörs skall testas med avseende på nickel. För rekommendation krävs att halten av nickel underskrider gränsvärdet i gällande EG-direktiv. Ytor på produkt, som konsumenten kommer i kontakt med får inte ge ifrån sig mer än ett halvt mikrogram nickel per kvadratcentimeter och vecka.

Byte eller tömning av dammbehållare och filter utgör en risk för exponering. Rensbara filter och dylikt rekommenderas därför ej.

Dammsugarpåsar skall vara försedda med förslutning. En bedömning av enkelhet och säkerhet ur dammsynpunkt vid byte av dammbehållare och filter ingår i den granskning som föregår en rekommendation.

3 Rekommendation

3.1 När blir en dammsugare rekommenderad av Astma- och Allergiförbundet?

Dammsugaren skall ha genomgått ovan beskrivna tester med godkänt resultat samt blivit bedömd av Astma- och Allergiförbundets Granskningsråd.

Testerna skall ha blivit utförda på en slumpmässigt utvald dammsugare.

Rekommendationen är tidsbegränsad och gäller under 24 månader från Granskningsrådets undertecknande av ”rekommendationsbrev”. Ansökan om ny rekommendationsperiod kan beviljas utan kompletterande uppgifter förutsatt att Astma- och Allergiförbundets krav, DSV3, ej har ersatts eller ändrats.

3.2 Användande av Logotyp

För rättighet att använda Astma- och Allergiförbundets logotyp i marknadsföringen av dammsugare, samt att i reklam hänvisa till att dammsugaren är rekommenderad av Astma- och Allergiförbundet, skall kraven enligt 3.1 samt övriga villkor i avtal med Astma- och Allergiförbundet vara uppfyllda.

Astma- och Allergiförbundets logotyp får enbart användas tillsammans med en, två eller tre stjärnor i enlighet med ”rekommendationsbrevet” och det avtal som upprättas mellan parterna. Logotypen med stjärnor skall vara väl synlig i all reklam, PR och dylikt där information lämnas om att produkten rekommenderas av Astma- och Allergiförbundet.